

Kopiëren zonder kennis en vaardigheden

Met veel interesse heb ik het artikel 'Trainingsmethoden' gelezen (Hoefslag 9, dd 26 februari). Veel verschillende aspecten kwamen aan de orde en terecht wordt geconcludeerd, dat zeer genuanceerd bekeken moet worden voor welke reden topruiters welke methode met welk paard toepassen, om tot het gewenste resultaat te komen. Zeer belangrijk waren ook de waarschuwingen van onder meer juryleden en dierenartsen om geen trainingsmethoden te kopiëren zonder enige kennis. Ikzelf werk met veel ruiters aan de basis en moet steeds weer vaststellen, dat het vaak misgaat omdat ruiters niet de moeite nemen de logica van het 'systeem dressuur' te begrijpen, de nodige techniek met hulp van deskundige begeleiding eigen te maken en consequent door te werken. Er wordt veel te vaak aangerommeld, een keer iets opgepakt wat men ergens gezien of gelezen heeft en dan weer iets anders. Paardrijden is gewoon een mooie maar moeilijke sport, waar de ruiter in eerste instantie aan zichzelf moet werken om ook zijn paard zinvol te kunnen trainen. Ondanks de beste bedoelingen worden helaas veel paarden slachtoffers van misverstanden, onkunde en niet aanwezige technische scholing van hun ruiters. Het door de eeuwen heen in de dressuur beoogd doel, waarvoor wij allemaal als liefhebbers van deze discipline en het paard gaan, is een zo natuurlijk mogelijk en met plezier bewegend paard, dat in harmonie met zijn menselijke partner een 'bewegingsspelletje' uitvoert. De wijze waarop dat wel of niet lukt, wordt in de dressuursport op wedstrijd-niveau van de B tot Grand Prix getoetst door proeven, die rekening houden met dit doel en de systematische ontwikkeling van het paard door verschillende, op elkaar opbouwende opleidings- en trainings- stappen. Over deze 'trap' zelf, die stapsgewijs beklommen wordt, hoeft mijn inziens niet gediscussieerd te worden. Het overslaan van enkele stappen wraakt zich over het algemeen vanzelf. In de manier waarop ruiter en paard van een traptrede naar de volgende komen, kan wel variatie zitten. Snapt een ruiter hoe de trap in elkaar zit en waar hij heengaat, dan kan hij met zijn paard en trainer uit zoeken hoe hij de volgende trede het best kan bereiken, gezien de mogelijkheden van hem zelf en zijn paard.

Als gesproken wordt over 'wedstrijdhouding' en 'trainingshouding' is het volgens mij van essentieel belang dat een ruiter goed begrijpt, dat de wedstrijdhouding niet per toeval 'graag door de jury gezien wordt'. Het wordt volgens het reglement gevraagd, omdat het rekening houdt met de functionaliteit van achterhand, rug hals en nek van het paard in relatie tot zijn natuurlijke manier van bewegen en de oefeningen, die in de verschillende proeven gevraagd worden. Een ruiter moet niet alleen begrijpen wat het betekent als een paard over de rug heen en in evenwicht beweegt. Hij moet ook kunnen zien en aanvoelen of het klopt of niet. Verder moet de ruiter in staat zijn met behulp van een correcte zit en hulpen dit correcte bewegen te bevorderen. Kan de ruiter dit alles, dan kan hij ook die zinvolle variaties in de zogenoemde 'trainingshoudingen' toepassen. Deze tasten de functionaliteit niet aan en mogen het welzijn van het paard niet nadelig beïnvloeden. Indien een ruiter op elk moment aan kan geven, waarom hij een bepaalde houding toepast en welke effecten hij daarmee beoogt, deze ook bereikt en het paard daardoor geen schade lijdt, dan is dat - in mijn visie - in orde, anders niet. Als dit thema vanuit deze optiek wordt bekeken, dan vertellen de bewegingen, het spierspel en de lichaamsuitdrukking van een paard ons al genoeg. Ruiters, juryleden, instructeurs en hippische journalisten moeten streven goed te kijken en te luisteren, wat ons het 'bewegingsbeeld' en de uitstraling van het paard vertellen over zin en onzin of wel of niet deskundig toepassen van verschillende methodes. Als we harmonie herkennen en bevorderen, dan bespaart ons dat veel theoretische discussies.